

PRAKTISCHE FICHE: DUURZAAM AANKOPEN VAN SCHOONMAAKMIDDELEN

Deze fiche geeft u praktisch advies voor de volgende productcategorieën:

- Schoonmaakmiddelen voor harde oppervlakken (toilet, vloer en ramen)
- Afwasproducten
- Vaatwasproducten
- Wasmiddelen

In 2 tips:

- Koop producten met het EU Ecolabel of een ander milieulabel.
- Zorg ervoor dat het personeel voldoende is opgeleid.

We leggen hieronder in detail uit waarom!

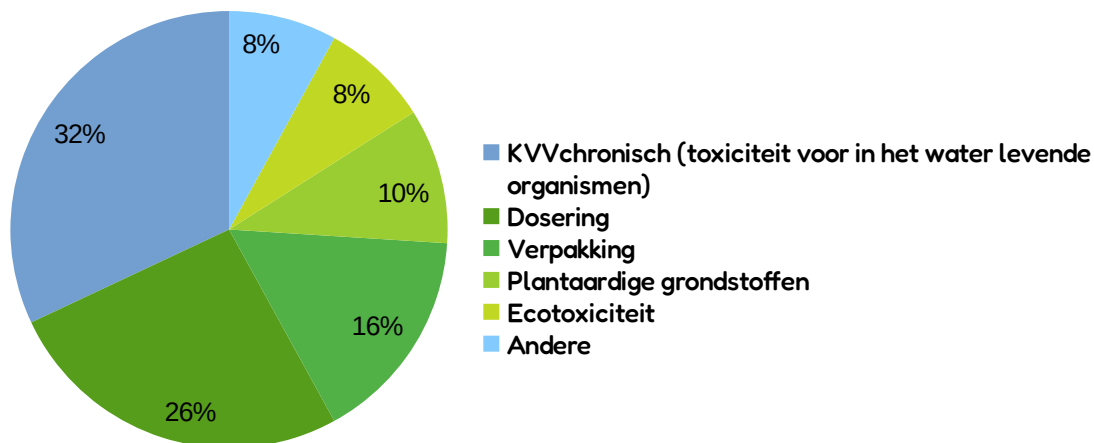
Deze fiche wil een antwoord geven op de vraag: hoe kunt u ertoe bijdragen dat in uw onderneming de aankoop van schoonmaakproducten duurzamer wordt?

A) Een aantal praktische adviezen voor duurzamer aankopen

Sommige schoonmaakmiddelen kunnen schadelijk zijn voor de gezondheid en het milieu, omdat ze actieve bestanddelen, oplosmiddelen, parfum of conserveringsmiddelen bevatten.

Daarom is het belangrijk de juiste producten te kiezen voor de gezondheid van uw werknemers en voor de planeet.

MILIEU-IMPACT VAN SCHOONMAAKMIDDELEN

1. Schoonmaakmiddelen

1.1. Producten met milieulabel

De meest ecologische oplossing is de aankoop van producten met het EU Ecolabel of het Nordic Swan-label.

Het EU Ecolabel komt u het vaakst tegen, behalve voor professionele vaatwasproducten: daar is Nordic Swan het meest gangbare label.

Deze producten worden op hun doeltreffendheid getest volgens internationale normen die efficiënte producten garanderen.

N.B.: Het is niet nodig criteria voor verpakking op te nemen, aangezien de Europese Ecolabel en het Nordic Swan-label al zeer strenge criteria voor verpakkingshoeveelheden hanteren.

Mogelijke alternatieven zijn Ecocert of Ecogarantie, die een andere aanpak volgen, gebaseerd op de afwezigheid van toxische producten in het product en de verpakking.

→ Voor Ecocert kan u [hier](#) meer informatie vinden.

→ Voor Ecogarantie kan u [hier](#) meer informatie vinden.

Voor de verschillende milieulabels in dit gebied kan u deze [link](#) raadplegen.

Hieronder vindt u een lijst van enkele aanbevolen Belgische merken die het Europese Ecolabel dragen:

- Atelier Jean Regniers
 - Pollet
 - Greenspeed
 - Grijspeerdt
 - Innovis
 - Vandeputte
- Voor meer keuze kan u [deze website](#) raadplegen.

Als uw onderneming verder wil gaan in haar duurzame aanpak, is het mogelijk de criteria van het EU Ecolabel te gebruiken om hogere eisen te stellen.

1.2. En de producten met enzymen?

Onder de ecologische producten die op de markt zijn, vinden we ook producten op basis van enzymen.

Deze producten worden steeds meer gebruikt in schoonmaakprotocollen. Ze verhogen de doeltreffendheid van schoonmaakmiddelen doordat ze de afbraak versnellen van de moleculen die verantwoordelijk zijn voor vuil.

Wat zijn hun voordelen?

- ✓ Ze zijn doeltreffender dan producten zonder enzymen, vooral om vetten af te breken.
- ✓ Ze tasten de installaties niet aan, laten geen residuen achter (100% afbreekbaar), verkleinen de kans op allergieën, verbruiken minder energie en zijn dus beter voor het milieu.

Deze producten zijn echter alleen geschikt voor bepaalde toepassingen, zoals onderhoud van vloeren, keukens of afvoeren.

→ Enzymen breken de residuen af van ziektekiemen die op vloeren en oppervlakken te vinden zijn en maken een einde aan nare geurtjes in afvoerkanalen.

1.3. Schoonmaakmateriaal

Koop voor alle textielproducten (bv. dweilen, doekjes, microvezeldoekjes, lappen, enz.) producten met het Nordic Swan-label of gecertificeerd OEKO-TEX 100.

Koop voor schoonmaakmateriaal (emmers, borstels, trekkers, enz.) robuust materiaal dat lang meegaat.

Schaf plastic emmers af en koop alleen nog metalen emmers.

Koop houten of metalen borstels en wissers.

Vermijd wegwerpdoekjes.

Denk ook aan ergonomie als u materiaal koopt: kies gebruiksvriendelijk materiaal dat bijdraagt aan meer welzijn op het werk.

1.4. De financiële kant van duurzaam aankopen

De tabel hieronder is een marktstudie die de prijs per liter en per dosering voor 5 allesreinigers analyseert.

Merk	Naam product	Hoeveelheid	Aantal dosissen	Prijs/product	Prijs/liter	Prijs/dosering (voor 5 liter verdunde oplossing)
P&G Professional	Professional Mr Proper Universal Oceaan (Vloeibaar)	5L	83	9,170 euro	1,834 euro	0,110 euro
CAROLIN	CAROLIN MET LIJNOLIE	5L	75	16,611 euro	3,149 euro	0,221 euro
ECOVER	ALLESREINIGER Citroengras en gember	1L	40	2,636 euro	2,312 euro	0,065 euro
ECOLAB	Detergent vloer Regain Clean S 5 L	5L	133	43,350 euro	8,670 euro	0,325 euro

Bron: site internet [Solucious](#) op 09/05/2022.

- ➔ **Conclusie? U houdt beter geen rekening met de prijs per liter, maar wel met de prijs per dosering. Afhankelijk van het product (al dan niet geconcentreerd) kan de prijs sterk variëren. Als de juiste dosering wordt gebruikt, bespaart dat bovendien kosten en wordt het milieu minder belast.**

2. Opleiding van het onderhoudspersoneel

Het is verder absoluut noodzakelijk het gebruiksgedrag van deze producten te veranderen door ten minste eenmaal per jaar opleidingscursussen van minimum 2 uur te organiseren voor het schoonmaakpersoneel, vooral rond het gebruik van ecologische producten.

Regelmatige bijscholing is essentieel.

Voor een optimaal en ecologischer gebruik van de producten is het ook van belang dat u zich uitrust met doseersystemen, zodat overdosering wordt vermeden.

Het milieueffect is immers alleen te bereiken als het schoonmaakpersoneel goed is opgeleid.

B) Milieulabels

Milieulabels kunnen goede hulpmiddelen zijn om verantwoorde keuzes te maken als u duurzaam aankoopt.

Niet alle milieulabels hebben echter dezelfde criteria.

Milieulabels bieden de garantie van controle door een onafhankelijke derde partij.

Ook kunnen ze dienen als bewijs dat de producten aan bepaalde sociale, ecologische en kwaliteitscriteria voldoen.

Voor schoonmaakproducten zijn de meest relevante labels:

- Het EU Ecolabel
- Nordic Swan
- OEKO-TEX 100

B.1. Het EU Ecolabel

Het EU Ecolabel is het bekendste milieulabel en is te vinden op een breed gamma productcategorieën.

Het wordt alleen toegekend aan producten met een verminderd milieueffect. Zo zijn schadelijke stoffen bij de productie verboden (ecotoxiciteit). Er worden strenge normen gehanteerd voor de biologische afbreekbaarheid van producten en de toxiciteit voor in het water levende organismen. Er zijn ook criteria die de hoeveelheid verpakking per dosis beperken. Op de verpakking moet duidelijke informatie staan over het gebruik, de dosering en de gevaren. Het label omvat echter geen bepalingen rond dierenwelzijn.

De criteria hebben vooral betrekking op:

- toxiciteit voor in het water levende organismen
- biologische afbreekbaarheid
- duurzame herkomst van palmpolie, palmpitolie en daarvan afgeleide producten
- verboden of beperkte stoffen
- verpakkingshoeveelheden en recycleerbaarheid

Een aanvullend criterium voor wasmiddelen en vaatwasmiddelen, maar ook voor industriële en institutionele wasmiddelen en vaatwasmiddelen, heeft betrekking op de doseringsvoorschriften (met inbegrip van automatische doseringssystemen).

→ Voor meer informatie over de specifieke criteria voor een productcategorie, kan u [deze website](#) raadplegen.

B.2. Het Nordic Swan-label

Nordic Swan werkt volgens dezelfde principes:

- toxiciteit voor in het water levende organismen
- biologische afbreekbaarheid
- verboden of beperkte stoffen
- verpakkingshoeveelheden en recycleerbaarheid
- verpakkingseisen die bijdragen tot een circulaire economie, bijvoorbeeld via verpakkingsontwerp en materiaalkeuze.

Sommige criteria kunnen echter per productcategorie verschillen.

- ➔ Voor meer informatie kan u [deze website](#) raadplegen.
- ➔ Voor meer informatie over de specifieke criteria voor een productcategorie, kan u [deze website](#) raadplegen.

B.3. Het OEKO-TEX 100-label

OEKO-TEX 100 hanteert onder andere de volgende criteria.

- Het label test op de aanwezigheid van toxische residuen in textielproducten. Het etiket heeft drempelwaarden voor bijv. zware metalen, pesticiden...

De drempelwaarden worden aangepast aan het gebruik, wat verklaart waarom ze voor babykleertjes strenger zijn dan voor poetskledij.

- Er gelden speciale eisen en regels indien de aanvrager van het label wenst dat de term "gerecycleerd" wordt vermeld in de omschrijving van de productgroep van het certificaat. Alleen post-consumer en pre-consumer afval mag bij de vervaardiging van het product zijn gebruikt en er moet bewijs worden geleverd van de gerecycleerde oorsprong van het materiaal.
 - Ten minste 20% van het hoofdmateriaal moet gerecycleerd zijn.
- ➔ Voor meer gedetailleerde informatie kan u [dit document](#) raadplegen.

C) Context en problematiek

Schoonmaakproducten worden door alle organisaties gebruikt.

De belangrijkste milieueffecten van schoonmaken zijn de productie en het gebruik van chemicaliën, verpakking en verbruiksgoederen (bv. papier), maar ook de manier waarop met afval en recycling wordt omgesprongen.

Geconcentreerde producten gebruiken kan de hoeveelheid verpakking verminderen en dus ook het vervoer dat daarbij hoort.

Milieulabels kunnen een koper helpen de technische eisen van zijn aankoop te definiëren en/of de naleving van deze eisen te controleren.

➔ Naast de bovenstaande links kan u ook [deze link](#) raadplegen voor meer informatie over labels.

D) Nuttige informatiebronnen

- Het [EU Ecolabel](#) is een label voor producten en diensten die voldoen aan strenge milieu-eisen tijdens hun volledige levenscyclus.
- Het label [Nordic Swan](#) streeft ernaar de milieueffecten van de productie en het verbruik van goederen te verminderen.
- Labels en certificeringen van [Ecocert](#) bevorderen een productie met respect voor levende ecosystemen, een beter beheer van natuurlijke hulpbronnen en energie, sociaal verantwoorde toeleveringsketens en een betere productkwaliteit en -veiligheid;
- Het label [Ecogarantie](#) is een Belgisch label voor ecologische producten. De producten zijn onderworpen aan strenge ecologische eisen, en alle natuurlijke extracten zijn 100% afkomstig uit biologische landbouw.
- Het label [OEKO-TEX 100](#) is een van de bekendste labels voor textiel dat op schadelijke stoffen is getest.